

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองระบอบประชาธิปไตยในทุก ๆ รัฐบาลมีแนวคิดส่งเสริมให้ชุมชนได้เข้าไปมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการกระจายอำนาจสู่การปกครองท้องถิ่นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึงทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในชุมชนเกิดความสนใจเข้าใจสภาพแวดล้อมของสังคมชุมชนรอบด้านเกิดการมีส่วนร่วมระหว่างรัฐบาลกับประชาชนในการแก้ไขปัญหาและกำหนดนโยบายทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนที่เข้มแข็งต่อไป^๑

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ดังนั้นรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยที่เข้ามาบริหารประเทศต่างก็มีการแถลงนโยบายเพื่อให้บริการประชาชนให้อยู่ดีกินดีทุกด้านตลอดจนสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนมาโดยตลอดเช่นเดียวกันประชาชนเป็นส่วนหนึ่งของประเทศในระบอบประชาธิปไตยประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและเป็นผู้เสียภาษีให้แก่รัฐ ดังนั้น รัฐจำเป็นต้องให้การบริการประชาชนทุกด้านอย่างมีคุณภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันโลกไร้พรมแดนยุคแห่งการแข่งขันยุคข้อมูลข่าวสารหน่วยงานของรัฐต้องให้บริการแก่ประชาชนแข่งกับภาคเอกชนทุกด้านหากไม่เช่นนั้นประชาชนย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการเรียกร้องการบริการที่ดีต่อรัฐบาลที่เขาเป็นผู้เลือกสรรเข้ามาบริหารประเทศการให้บริการประชาชนเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลเป็นภารกิจที่สำคัญทางด้านการตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ขอรับบริการภายใต้ระเบียบกฎหมายและข้อบังคับที่กำหนดไว้ในปัจจุบันนี้ รัฐบาลได้เร่งรัดให้ส่วนราชการต่าง ๆ ขยายขอบเขตและปรับปรุงการบริการประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ การบริการประชาชนจึงเป็นหนึ่งในภารกิจการ “บำบัดทุกข์บำรุงสุข” ของกรมการปกครองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวกทั่วถึงและเป็นการประสานเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในระหว่างประชาชนกับข้าราชการข้าราชการจะต้องคำนึงถึงประชาชนและต้องสำรวจตัวเองด้วยว่าในการปฏิบัติราชการในฐานะที่เป็นข้าราชการซึ่งมีภารกิจในการให้บริการประชาชนได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนหรือไม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้ข้าราชการยังมีบทบาทใหม่ในเรื่องการแก้ปัญหาของประเทศชาติที่กำลังประสบอยู่คือ

^๑ กรมการปกครอง, กองงานวิจัยและประเมินผล, “เจ้าหน้าที่ปกครองสถานภาพบทบาทและพฤติกรรมในการให้บริการประชาชน”, เทศาภิบาล, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๓๓) , หน้า ๗.

ปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ ฯลฯ เพราะฉะนั้นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับประชาชนจึงเป็นเรื่องที่เราจะต้องให้ความสำคัญอย่างมากและต้องพยายามดำเนินการทุกวิถีทางที่จะให้การทำงานของราชการการบริหารงานของส่วนราชการเป็นการบริหารงานที่จะสามารถเพิ่มพูนประสิทธิภาพเพิ่มพูนคุณภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์รวมเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ มีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ ๙ ล้านคน ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๕๖๘.๗๓๗ ตารางกิโลเมตร สังคมของกรุงเทพมหานครเป็นแหล่งรวมของปัญหาที่สลับซับซ้อนต่างจากสภาพทั่วไปของจังหวัดอื่น ๆ ของประเทศไทย มีลักษณะการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบมหานคร (METROPOLITAN) ซึ่งเป็นรูปแบบขนาดใหญ่มีภารกิจสำคัญ คือ การให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครมีสำนักงานเขตแบ่งเป็น ๕๐ เขต มีการจัดโครงสร้างของแต่ละสำนักงานเขตเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน โดยแบ่งกิจกรรมการให้บริการเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับสาธารณูปโภค และการบริการเฉพาะกิจพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๖ ให้กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีระเบียบบริหารตามพระราชบัญญัตินี้ และในมาตรา ๗ ให้นำให้แบ่งพื้นที่การบริหารงานกรุงเทพมหานครออกเป็น เขต และแขวง จากโครงสร้างการบริหารงานในลักษณะดังกล่าว ส่งผลให้สำนักงานเขตเป็นหน่วยงานปฏิบัติการของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยตรงและมุ่งหวังให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชนให้มากที่สุด จะเห็นว่าสำนักงานเขตมีหน้าที่และรับผิดชอบครอบคลุมกว้างขวาง โดยพิจารณาจากการแบ่งส่วนราชการออกเป็น ๒ ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนราชการที่เป็นงานหลัก หรืองานประจำ เช่น งานทะเบียน งานปกครอง งานสิ่งแวดล้อม และสุขาภิบาล งานรายได้ งานรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะงานโยธา และงานเทศกิจ เป็นต้น โดยที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรุงเทพเป็นผู้ปฏิบัติงาน ส่วนราชการที่เป็นงานฝาก ได้แก่ งานที่ส่วนราชการส่วนกลางส่งเจ้าหน้าที่ไปประจำ และปฏิบัติงานที่สำนักงานเขตเพื่อให้บริการประชาชนเช่นกัน แต่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมิได้สังกัดกรุงเทพมหานคร เช่น งานสวัสดิการ สรรพากรและงานแรงงาน เป็นต้น เขตราชเทวีเป็น ๑ ใน ๕๐ เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร อยู่ในกลุ่มเขตกรุงเทพกลาง สภาพโดยทั่วไปเป็นแหล่งการค้า การบริการ และแหล่งที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของฝั่งพระนคร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่การปกครองต่าง ๆ เรียงตามเข็มนาฬิกา ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตพญาไทและเขตดินแดง มีคลองสามเสนเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตห้วยขวาง มีถนนอโศก-ดินแดงเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตวัฒนาและเขตปทุมวัน มีคลองแสนแสบเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตดุสิต มีทางรถไฟสายเหนือเป็นเส้นแบ่งเขต

พื้นที่เขตราษฎร์ธานีเดิมมีฐานะเป็นตำบล ๔ ตำบล ได้แก่ ตำบลทุ่งพญาไท ตำบลถนนพญาไท ตำบลถนนเพชรบุรี และตำบลมักกะสัน ซึ่งเกิดจากการยุบรวมตำบลเล็ก ๆ เข้าด้วยกัน ขึ้นอยู่กับอำเภอสุทนต์ และต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๐๙ จึงได้ย้ายมาขึ้นกับอำเภอพญาไท เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๕ ได้มีประกาศคณะปฏิวัติจัดตั้งกรุงเทพมหานครขึ้นแทนที่นครหลวงกรุงเทพมหานครซึ่งเกิดจากการรวมกันของจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี อำเภอพญาไทเปลี่ยนฐานะเป็นเขตพญาไท ตำบลต่าง ๆ ในท้องที่จึงมีฐานะเป็นแขวง ต่อมาในท้องที่เขตพญาไทมีความเจริญและมีผู้คนหนาแน่นขึ้น เพื่อประสิทธิภาพในการปกครอง การบริหารราชการ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๓๒ กระทรวงมหาดไทยจึงมีประกาศให้แบ่งพื้นที่ ๔ แขวงทางทิศใต้ของเขตพญาไทจัดตั้งเป็น เขตราษฎร์ธานี จนกระทั่งในปี พ.ศ.๒๕๓๖ ได้มีการจัดตั้งเขตดินแดนขึ้น โดยนำพื้นที่บางส่วนของแขวงมักกะสันไปรวมด้วย เขตราษฎร์ธานีแบ่งหน่วยการปกครองย่อยออกเป็น ๔ แขวง ได้แก่ ทุ่งพญาไท ถนนพญาไท ถนนเพชรบุรี และมักกะสัน^๒

ปัญหาด้านการพัฒนาชุมชนของสำนักงานเขตราษฎร์ธานี กรุงเทพมหานคร ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจสังคมและคุณภาพชีวิต ปัญหาในเบื้องต้นน่าจะเป็นปัญหาเหล่านี้ เช่น การขาดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ออกกำลังกายในชุมชน เด็กและเยาวชนในชุมชนขาดแคลนทุนการศึกษา ประชากรแฝงจำนวนมาก ทำให้เกิดการขาดสำนึกรักถิ่น ชาติความร่วมมือในการพัฒนาสภาพครอบครัวแตกแยก ขาดความอบอุ่นในครอบครัวมีคนยากจนมากอาชีพส่วนใหญ่รับจ้าง รายได้เฉลี่ยน้อย เป็นต้น การดำเนินชีวิตประชาชนขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ในทางพระพุทธศาสนาได้มีคำสอนมากมายที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิผล มีคำสอนที่สอดคล้องหรือเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินชีวิตในทุกระดับชั้นและคำสอนทางพระพุทธศาสนาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะเรื่องการให้บริการนั้นในทางพระพุทธศาสนามีคำสอนหมวดหนึ่งที่เรียกว่า สังคหวัตถุ ๔ คือ หลักธรรมที่เป็นเครื่อง ยึดเหนี่ยวน้ำใจคน และประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี ประกอบด้วย

๑. ทาน ให้ปัน คือ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือสงเคราะห์ด้วยปัจจัยสี่ ทุน หรือ ทรัพย์สินสิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจ และศิลปวิทยา

๒. ปิยวาจา พูดจาแบบเป็นมิตรไมตรีต่อกัน คือ กล่าวคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจงแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผล เป็นหลักฐาน ชักจูงในทางที่ดีงาม หรือแสดงความเห็นอกเห็นใจให้กำลังใจ รู้จักพูด ให้ความรู้ความเข้าใจดี สมานสามัคคี เกิดไมตรี ทำให้รักใคร่นับถือ และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๓. อัตถจริยา ทำประโยชน์ คือ ช่วยเหลือด้วยแรงกาย และ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ บำเพ็ญประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาคับและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม

^๒ หนังสือคู่มือประชาชน สำนักงานเขตราษฎร์ธานี, หน้า ๘.

๔. สมนัตตตา เอาตัวเข้าสมาน คือ ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตนเสมอดันเสมอปลาย ให้ความเสมอภาค ปฏิบัติสม่ำเสมอทั้งต่อคนทั้งหลาย ไม่เอาเปรียบ และเสมอในสุขทุกข์ คือร่วมสุขร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน^๓

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาชุมชน โดยมีการนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาคือหลักสังคหวัตถุ ๔ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนของสำนักงานเขตราชเทวี เพื่อเป็นการพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นฐานข้อมูลและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษาการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

๒.๒ เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จำนวน ๔ ด้าน ได้แก่

๑) ทาน ให้ปัน คือ ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน

๒) ปิยวาจา คือ กล่าวคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์

๓) อัตถจริยา ทำประโยชน์แก่กัน คือ ช่วยเหลือด้วยร่างกายและชวนช่วยช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์

๔) สมนัตตตา เอาตัวเข้าสมาน คือ ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตนเสมอดันเสมอปลาย ให้ความเสมอภาค

^๓ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), **ธรรมานุชิต**, พิมพ์ครั้งที่ ๘๒, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์สวย จำกัด, ๒๕๕๐), หน้า ๒๕.

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา โดยเลือกประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่สำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จำนวน ๗๓,๑๕๔ คน^๔ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ๓๙๘ คน

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านสถานที่

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ในสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษา ค้นคว้าและวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ รวมระยะเวลา ๑๓ เดือน

๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๔.๑ การพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับใด

๑.๔.๒ ทิศนคติของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

๑.๔.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามหลัก สังคหวัตถุ ๔ ขององค์การบริหารเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

^๔ รายงานสถิติประชากร ระดับสำนักทะเบียน ของ สำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตราชเทวี ข้อมูลของวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖.

สมมติฐานที่ ๖ ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามหลัก
สังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

สำนักงานเขต หมายถึง สำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการ
ประชาชน ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร หมายถึง เมืองหลวงและเมืองที่มีประชากรมากที่สุดในประเทศไทย
กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางการปกครอง การศึกษา การคมนาคมขนส่ง การเงินการธนาคาร การ
พาณิชย์ การสื่อสาร และความเจริญของประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงที่สุดในโลกอีกด้วย

ชุมชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร^๕

การพัฒนาชุมชน หมายถึง การพัฒนาความรู้ความสามารถของประชาชนในชุมชน
เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการช่วยตนเอง เพื่อนบ้านและชุมชนให้มีมาตรฐานความเป็นอยู่ดีขึ้น โดย
การร่วมมือกันระหว่างประชาชนกับรัฐบาล การพัฒนาชุมชนเป็นวิธีการที่นำเอาบริการของรัฐบาล
ผนวกเข้ากับความต้องการของประชาชนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต (Quality of Life) ของประชาชน
ให้ดีขึ้น

สังคหวัตถุ ๔ หมายถึง ธรรมอันเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจประชาชนและประสานหมู่ชนไว้
ให้สามัคคี

๑. การพัฒนาชุมชนด้านทาน หมายถึง การพัฒนาต่อประชาชนด้วยความ
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปันช่วยเหลือประชาชน

๒. การพัฒนาชุมชนด้านปิยวาจา หมายถึง การพัฒนาต่อประชาชนด้วยวาจาสุภาพ
ไพเราะอ่อนหวาน สมานสามัคคีทำให้เกิดไมตรีและความรักใคร่กันนับถือ แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่
ประชาชน ในการพัฒนา

๓. การพัฒนาชุมชนด้านอัตถจริยา หมายถึง การพัฒนาต่อประชาชนด้วยความเต็มใจ
กระตือรือร้นต่อภารกิจ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์

๔. การพัฒนาชุมชนด้านสมานัตตตา คือ การพัฒนาต่อประชาชนด้วยความเสมอต้น
เสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอร่วมกันร่วมรับรู้ร่วมแก้ไขปัญหาของประชาชน ตลอดถึงวางตนเหมาะสมแก่
ฐานะ ภาวะ บุคคลเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม

^๕ หนังสือคู่มือประชาชน เขตราชเทวี, หน้า ๒๒.

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑ ทำให้ทราบการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

๒ ทำให้ทราบทัศนคติประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร